

REGLUGERÐ

um tilkynningarskyldu flugslysa, alvarlegra flugatvika og atvika.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Markmið.

Markmiðið með reglugerð þessari er að stuðla að auknu flugöryggi með því að tryggja tilkynningu, söfnun, geymslu, verndun, vinnslu og miðlun á viðeigandi upplýsingum um öryggi.

Meginmarkmiðið með því að kveða á um skyldu til að tilkynna um atvik er til þess að með skoðun á þeim megi auka öryggi í flugi, en ekki til að leggja mat á ábyrgð eða bóta-skyldu.

2. gr.

Orðaskýringar.

Þessi orð eða orðasambönd sem eru notuð í reglugerðinni, hafa eftirfarandi merkingu:

Atvik (*occurrence*). Rekstrartruflun, galli, bilun eða aðrar óeðlilegar aðstæður sem hafa eða kunna að hafa áhrif á flugöryggi en hafa ekki haft í för með sér slys eða alvarlegt flugatvik, hér á eftir nefnt „flugslys eða alvarlegt flugatvik“. Sjá viðauka I og II.

Alvarlegt flugatvik (*serious incident*). Flugatvik sem verður við aðstæður sem benda til þess að legið hafi við slysi. Sjá dæmi í viðauka I.

Flugslys (*aircraft accident*). Atburður sem gerist í tengslum við starfrækslu loftfars frá því að maður fer um borð í loftfarið í þeim tilgangi að fljúga með því og þar til allir eru farnir frá borði, þar sem:

a) maður lætur lífið eða hlýtur alvarleg meiðsl vegna þess að:

- hann var um borð í loftfarinu, eða
- hann var í beinni snertingu við einhvern hluta loftfarsins, þar á meðal hluta sem hafa losnað frá loftfarinu, eða
- hann varð fyrir útblæstri þotuhreyfils

nema þegar meiðslin eiga sér eðlilegar orsakir, eru af völdum mannsins sjálfs eða annarra, eða þegar meiðsl verða á laumfarþegum sem leynast utan svæðis sem farþegar og áhöfn hafa venjulega aðgang að; eða

b) loftfar verður fyrir skemmdum eða bilun eða brestur verður í burðarvirki þess sem:

- hefur veruleg áhrif á styrkleika þess, afkastagetu eða flugeiginleika og
- myndi að öllu jöfnu krefjast mikillar viðgerðar eða þess að skipt væri um viðkomandi íhluta,

nema um sé að ræða hreyfilbilun eða skemmd sem takmarkast við hreyfil, hlífar hans eða fylgibúnað eða um sé að ræða skemmdir sem takmarkast við loftskrúfur, væng-enda, loftnet, hjólbarða, hemla, hlífar, smádældir eða göt á ytra byrði loftfarsins; eða

c) loftfars er saknað eða engin leið er að komast að því.

Flugatvik (*incident*). Atburður, annað en flugslys, sem tengist starfrækslu loftfars og hefur áhrif á eða getur haft áhrif á starfræksluöryggi.

Flugumferðaratvik (*air traffic incident*). Flugatvik sem aðallega tengist reglum er varða flugumferðarþjónustu og þar sem loftför fara framhjá hvort öðru í slíkri nánd að hættuástand verður, eða þar sem aðrir erfiðleikar, sem orsakast af ófullnægjandi starfsaðferðum, eða af því

að ekki var farið eftir viðurkenndum starfsaðferðum, eða af göllum í tækjabúnaði á jörðu, valda því að hættuástand verður.

Lofftar (*aircraft*). Sérhvert það tæki sem haldist getur á flugi vegna verkana loftsins, annarra en loftpúðaáhrifa við yfirborð jarðar.

Órekanleiki (gagna) (*disidentification*). Þegar allar persónulegar upplýsingar, sem varða tilkynnandann, og tæknilegar upplýsingar, sem gætu varpað ljósi á hver tilkynnandinn eða þriðju aðilar eru, eru felldar brott úr tilkynningu sem lögð er fram.

3. gr.

Gildissvið.

Reglugerð þessi gildir um flugslys, alvarleg flugatvik og atvik sem stofna loftfari, þeim sem eru um borð eða öðrum einstaklingum í hættu eða kunna að gera það ef ekki eru gerðar ráðstafanir til úrbóta. Dæmi um alvarleg flugatvik og atvik er að finna í viðaukum við reglugerðina.

Reglugerð þessi gildir um:

- a) Allt flug, að herflugi undanskildu, á eða yfir íslensku yfirráðasvæði;
- b) Öll íslensk loftför hvar sem þau eru stödd;
- c) Starfsstöðvar þeirra aðila sem lúta eftirliti Flugmálastjórnar hvar sem þær eru staðsettar;
- d) Hið íslenska flugleiðsögu- og flugupplýsingasvæði.

Lofftar er hér talið íslenskt, þegar það er skráð hér á landi eða er rekið í atvinnuskyni samkvæmt íslensku flugrekstrarleyfi.

II. KAFLI

Tilkynningar til rannsóknarnefndar flugslysa.

4. gr.

Tilkynningarskylda.

Hver sá sem veit um flugslys eða alvarlegt flugatvik, þ.m.t. flugumferðaratvik, skal tilkynna það rannsóknarnefnd flugslysa án ástæðulausrar tafar. Alvarlegum flugatvikum er sérstaklega lýst í viðauka I. Sérstaka skyldu í þessu efni hafa Flugmálastjórn Íslands, stjórnendur loftfara, handhafar flugrekstrarleyfis og vaktstöð skv. lögum um samræmda neyðarsímsvörun.

Sama gildir um þann sem finnur lofftar eða aðra hluti við aðstæður er benda til þess að flugslys hafi orðið.

Rannsóknarnefnd flugslysa ákveður sjálf hvenær efni eru til rannsóknar flugslyss í samræmi við lög um rannsókn flugslysa.

Tilkynningarskyldum aðila skv. 9. gr. ber jafnframt að senda samrit af tilkynningu skv. 5. gr., án viðauka, til Flugmálastjórnar Íslands.

5. gr.

Tilkynning.

Tilkynna ber flugslys og alvarleg flugatvik símleiðis, svo fljótt sem kostur er. Tilkynningar skv. 4. gr. skulu gerðar á þar til gerðu eyðublaði með nafni, kennitölu og heimilisfangi tilkynnanda, og sendar með pósti, símbréfi eða rafpósti.

Að jafnaði skal tilkynningu fylgt eftir með skriflegri skýrslu við fyrstu hentugleika.

Nánar er kveðið á um fyrirkomulag tilkynningar á heimasíðu rannsóknarnefndar flugslysa og í upplýsingabréfi AIC á heimasíðu Flugmálastjórnar Íslands.

Rannsóknarnefndinni er ávallt heimilt að leita frekari upplýsinga um tilkynnt atvik.

III. KAFLI
Tilkynningar til Flugmálastjórnar Íslands.

6. gr.

Tilkynningarskylda.

Handhöfum leyfa sem eru gefin út af Flugmálastjórn Íslands, ber að tilkynna til stofnunarinnar hvers konar vik frá aðstæðum og reglum sem útgáfa leyfanna byggir á. Að auki ber að tilkynna til Flugmálastjórnar Íslands um öll önnur atvik sem ekki eru tilkynnt skv. 4. gr. Á þetta m.a. við um flug- eða flugumferðaratvik eða önnur þau atvik sem, ef ekki leiðrétt, hefðu valdið hættu fyrir loftfar, farþega þess og farm eða fyrir aðra utan þess eða ef hætta hefur vofað yfir flugvelli eða flugleiðsögubúnaði eða rekstri þeirra. Nánar er atvikum lýst í II. og III. viðauka við reglugerð þessa.

Tilkynningar skv. þessari grein skulu gerðar tafarlaust eða aldrei síðar en innan 72 klst. frá atviki og skýrsla gefin svo fljótt sem verða má.

7. gr.

Tilkynningar úr kerfum rekstraraðila.

Flugmálastjórn Íslands er heimilt að taka við tilkynningum úr kerfum eftirlitsskyldra aðila og skal slík tilkynning hafa sama gildi og tilkynning einstaklinga samkvæmt 6. gr.

Ábyrgð á því að tilkynning úr kerfi eftirlitsskylds aðila berist Flugmálastjórn Íslands hvílir á eftirtöldum einstaklingum:

Ábyrgðarmanni flugrekanda (*Accountable Manager*).

Ábyrgðarmanni viðurkenndrar viðhaldsstöðvar (*Accountable Manager*).

Ábyrgðarmanni flugleiðsögubjónustuveitanda (*Accountable Manager*).

Yfirkennara flugskóla.

Ábyrgðarmaður flugvallar í flokknum Flugvöllur I.

Tíma- og dagsstimpluð viðtökukvittun skal veitt tilkynnanda vegna tilkynningar í kerfi af viðkomandi aðilum, sé þess óskað.

8. gr.

Fyrirkomulag tilkynninga til Flugmálastjórnar Íslands.

Tilkynningar skulu berast sem skýrslur á þar til gerðum eyðublöðum með nafni, kennitölu og heimilisfangi tilkynnanda, með pósti, símbréfi eða rafpósti eða nánar skilgreindum hætti sé tilkynningum miðlað úr kerfi aðila, sbr. 7. gr.

Nánar er kveðið á um fyrirkomulag tilkynningar á heimasíðu Flugmálastjórnar Íslands og í upplýsingabréfi AIC á heimasíðu Flugmálastjórnar Íslands.

Tíma- og dagsstimpluð viðtökukvittun skal veitt vegna tilkynninga til Flugmálastjórnar, sé þess óskað.

Flugmálastjórn er ávallt heimilt að leita frekari upplýsinga um tilkynnt atvik.

III. KAFLI
Ýmis ákvæði.

9. gr.

Tilkynningarskyldir aðilar.

Tilkynningarskylda, skv. 4. og 6. gr., hvílir á eftirtöldum rekstraraðilum og einstaklingum sem lið í starfi þeirra:

- a) Aðila sem starfrækir loftfar með hverfihreyfli eða flugstjóra þess eða loftfars sem starfrækt er til atvinnuflugs.

- b) Einstaklingi sem hannar, framleiðir, viðheldur eða breytir loftfari með hverfihreyfli eða loftfari sem starfrækt er til atvinnuflugs eða búnaði eða hluta þess.
- c) Einstaklingi sem undirritaðar vottorð um lofthæfiskoðun eða viðhaldsvottorð fyrir loftfar með hverfihreyfli eða loftfar sem starfrækt er til atvinnuflugs eða búnað eða hluta þess.
- d) Rekstraraðila flugleiðsögu- og upplýsingaþjónustu og einstaklingi sem sinnir starfi flugumferðarstjóra eða flugfjarskiptamanns.
- e) Rekstraraðila flugvallar sem starfræktur er í atvinnuskyni.
- f) Einstaklingi sem sinnir starfi sem tengist uppsetningu, breytingu, viðhaldi, viðgerð, grannskoðun, flugeftirliti eða eftirliti með flugleiðsöguvirkjum sem rekin eru í atvinnuskyni.
- g) Einstaklingi sem sinnir starfi sem tengist afgreiðslu loftfars, þ.m.t. eldsneytisáfylling, þjónusta, undirbúningur hleðsluskrár, hleðsla, afsun og dráttur loftfars á flugvelli sem rekinn er í atvinnuskyni.
- h) Flugmanni eða aðila sem starfrækir loftfar í almannaflugi sem skal tilkynna um flugslys og alvarleg flugatvik, sbr. I. viðauka við reglugerð þessa.
- i) Hverjum þeim sem finnur loftfar eða aðra hluti við aðstæður sem benda til þess að flugslys hafi orðið.

Öðrum aðilum og einstaklingum en þeim er taldir eru upp í 1. mgr. er heimilt að tilkynna Flugmálastjórn Íslands af eigin hvötum um atvik á sviði flugmála sem ekki er skylt að tilkynna skv. 6. gr. þar sem tilkynnandinn metur sem raunverulega eða hugsanlega hættu.

10. gr.

Söfnun tilkynninga o.fl.

Flugmálastjórn Íslands og rannsóknarnefndar flugslysa annast söfnun, úrvinnslu, greiningu og vistun upplýsinga sem til verða á grundvelli tilkynninga skv. reglugerð þessari í sérstökum gagnagrunni.

Flugmálastjórn Íslands skal hverju sinni skrá og tilkynna um atvik, sé þess talin þörf, til viðeigandi stjórnvalda þess ríkis þar sem atvik á sér stað, loftfar er skráð, loftfar framleitt og/eða sem flugrekstrarleyfi var gefið út.

Flugmálastjórn Íslands er tengiliður Íslands vegna upplýsingaskipta við erlend ríki á gögnum sem vistuð eru í gagnagrunninum.

11. gr.

Þagnarskylda.

Starfsmenn aðila, sem taka við tilkynningum samkvæmt reglugerð þessari, eru bundnir þagnarskyldu um það sem þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara um efni tilkynninga og úrvinnslu og tilkynnanda hverju sinni. Þagnarskyldan helst þótt látið sé af starfi.

12. gr.

Vernd upplýsinga.

Hvort sem um er að ræða skráningu á flugslysi, flugatviki eða atviki þ.m.t. flugumferðaratvik skal óheimilt að skrá í gagnagrunn skv. 10. gr. upplýsingar um nafn einstaklinga, kennitölu og heimilisfang.

Óheimilt er að veita óskyldum þriðja aðila aðgang að tilkynningum sem berast skv. reglugerð þessari.

13. gr.

Miðlun upplýsinga.

Heimilt er að miðla upplýsingum, sem safnað er saman og skráðar eru í gagnagrunninum, til lögbærra yfirvalda erlendra ríkja, alþjóðastofnana, Eftirlitsstofnunar EFTA og annarra aðila sem falið er að setja reglur um öryggi í almenningssflugi eða rannsaka slys og flugatvik í almenningssflugi innan EES-ríkja í þeim tilgangi að unnt sé að draga lærdóm af tilkynntum atvikum í því skyni að auka öryggi.

Heimilt er að veita eftirlitsskyldum aðila aðgang að upplýsingum sem skráðar eru í gagnagrunninn er varða starfsemi hans. Ekki skal miðla upplýsingum umfram það sem telst nauðsynlegt til að tryggja viðeigandi leynd þeirra.

Rannsóknarnefnd flugslysa og Flugmálastjórn Íslands er heimilt að gefa árlega út skýrslu sem inniheldur upplýsingar um tegundir atvika sem safnað er, til upplýsingar fyrir almenning um flugöryggi í almenningssflugi, sem geyma órekanlegar upplýsingar.

14. gr.

Refsiákvæði.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða refsingu samkvæmt 141. gr. laga nr. 60/1998 um loftferðir.

Aðili sem tilkynnir, í samræmi við ákvæði 47. gr. laga um loftferðir nr. 60/1998 og 6. gr., sbr. 8. gr. reglugerðar þessarar, innan 72 klst. um atvik sem ekki hafa leitt til flugslyss eða alvarlegs flug- eða flugumferðaratviks, verður ekki refsað eða hann beittur viðurlögum þótt um sé að ræða brot á ákvæðum laganna eða reglum settum á grundvelli heimilda í þeim, nema um sé að ræða ásetning, stórfellt gáleysi, neyslu áfengis, örvandi eða deyfandi lyfja.

Hið sama gildir um viðurlög af hálfu vinnuveitanda gagnvart þeim starfsmanni sínum sem tilkynnir um atvik.

Tilkynningu um atvik skv. 2. mgr., skal ekki beitt sem sönnunargagn í opinberu máli.

15. gr.

Innleiðing.

Með reglugerð þessari er innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2003/42/ESB frá 13. júní 2003 um tilkynningu atvika í almenningssflugi sem tekin var inn í XIII. viðauka samningsins um Evrópska efnahagssvæðið með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 41/2004 frá 23. apríl 2004 og aðlöguð að samningnum í samræmi við bókun 1 um altæka aðlögun og öðrum ákvæðum hans.

16. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 24. gr. laga nr. 35/2004 um rannsókn flugslysa og 47. gr., sbr. 145. gr. laga nr. 60/1998 um loftferðir og tekur gildi þann 1. febrúar 2006. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 126/1998 um tilkynningarskyldu í flugi.

Samgönguráðuneytinu, 19. janúar 2006.

Sturla Böðvarsson.

Ragnhildur Hjaltadóttir.

I. VIÐAUKI
Skrá með dæmum um alvarleg flugatvik.

Flugatvikin, sem talin eru hér upp, eru dæmigerð flugatvik sem líkindi eru fyrir að verði alvarleg flugatvik. Þessi listi er ekki tæmandi og er aðeins til leiðbeiningar við skilgreiningu á því hvað telst „alvarlegt flugatvik“ eða „flugumferðaratvik“.

Árekstrarhætta þar sem sveigja varð frá eða þegar rétt hefði verið að sveigja frá til þess að koma í veg fyrir árekstur eða óruggar aðstæður.

Naumlega var komið í veg fyrir að flogið væri undir fullri stjórn í jörðina (CFIT).

Hætt við flugtak á lokaðri eða upptekinni flugbraut og naumlega forðað árekstri við hindranir í flugtaki af slíkri braut.

Lending eða tilraun til að lenda á lokaðri eða upptekinni flugbraut.

Alvarleg frávik frá því að ná tilætluðum afköstum í flugtaki eða í frumklifri.

Sérhver eldur og reykur í farþegarými, í vörurými eða eldur í hreyfli jafnvel þótt slíkur eldur sé slökktur með slökkviefni.

Sérhvert tilvik þar sem nauðsynlegt var að flugáhöfn gripi til súrefnis í neyð.

Bilun í burðarvirki loftfarsins eða sundrun hreyfils sem ekki flokkast undir flugslys.

Margþætt bilun eins eða fleiri kerfa loftfarsins sem hefur alvarleg áhrif á starfrækslu þess.

Flugliðar verða ófærir um að gegna störfum sínum í flugi.

Sérhvert tilvik þegar eldsneytismagn loftfars á flugi gerir flugmanni nauðsynlegt að lýsa yfir neyðarástandi.

Óhöpp í flugtaki og í landingu. Óhöpp svo sem ef loftfar skammlendir, rennur út af brautarenda eða rennur út af hlið flugbrautar.

Kerfisbilanir, veðurfyrirbrigði, starfræksla utan viðurkenndra afkastamarka og önnur atvik, sem gætu hafa valdið erfiðleikum við stjórn loftfarsins.

Bilun meira en eins kerfis í kerfaheild sem krafist er fyrir stjórnun flugsins og flugleiðsögu.

II. VIÐAUKI
Skrá yfir tilkynningarskyld atvik sem tengjast starfrækslu, viðhaldi, viðgerð og framleiðslu loftfara.

1. athugasemd: Jafnvel þótt flest tilkynningarskyld atvik séu talin upp í þessum viðauka er sú upptalning þó ekki tæmandi. Einnig skal tilkynna öll önnur atvik sem þeir sem hlut eiga að máli telja samrýmast viðmiðunum.
2. athugasemd: Í þessum viðauka er ekki fjallað um slys. Slys ber einnig að skrá í gagnagrunninn, sem um getur í 2. mgr. 5. gr., auk þess sem uppfylla þarf aðrar kröfur um tilkynningu slysa.
3. athugasemd: Í þessum viðauka eru dæmi um kröfur um tilkynningar sem varða starfrækslu, viðhald, viðgerð og framleiðslu loftfara.
4. athugasemd: Tilkynningarskyld atvik eru atvik sem hafa eða hefðu getað teft öryggi í starfrækslu í tvísýnu eða skapað ótryggt ástand. Ef tilkynnandi telur að atvik hafi ekki teft öryggi í starfrækslu í tvísýnu en myndi gera það ef atvikið endurtæki sig við breyttar en sennilegar aðstæður ber honum að tilkynna atvikið. Það sem talið er tilkynningaskyld í einum flokki framleiðsluvara, hluta eða búnaðar gildir ekki endilega um aðra flokka og það hvort

einhver tiltekinn mannlegur eða tæknilegur þáttur er til staðar eða ekki getur breytt atviki í slys eða alvarlegt flugatvik.

5. athugasemd: Sérstakt samþykki fyrir starfrækslu, t.d. að því er varðar minnkaðan hæðar- aðskilnað (RVSM), fjarflug (ETOPS) og svæðisleiðsögu (RNAV), eða hönnunar- eða viðhaldsáætlun getur falið í sér sérstakar kröfur um tilkynningar vegna bilunar eða ólags sem tengist viðkomandi samþykki eða áætlun.

EFNISYFIRLIT

- A. STARFRÆKSLA LOFTFARS
- B. TÆKNILEGAR HLIÐAR LOFTFARS
- C. VIÐHALD OG VIÐGERÐ LOFTFARS
- D. FLUGLEIÐSÖGUPJÓNUSTA, AÐSTAÐA OG ÞJÓNUSTA Á JÖRÐU NIÐRI

A. STARFRÆKSLA LOFTFARS

- i) **Starfræksla loftfars (Operation of the aircraft).**
 - a) Flugbragð til að forðast árekstur:
 - hætta á árekstri við annað loftfar, jörð eða annan hlut eða ótryggar aðstæður þegar rétt hefði verið að sveigja frá til að forðast árekstur,
 - flugbragð sem er nauðsynlegt til að forðast árekstur við annað loftfar, jörð eða annan hlut,
 - flugbragð til að forðast aðrar ótryggar aðstæður.
 - b) Flugatvik í flugtaki eða landingu, þ.m.t. landingar í varúðarskyni eða nauðlendingar. Flugatvik eins og þegar loftfar skammlendir, rennur út af brautarenda eða rennur út af hlið flugbrautar. Einnig þegar um er að ræða flugtak eða flugtak, sem hætt er við, og landingu eða tilraun til landingar á lokaðri, upptekinni eða rangri flugbraut. Brautar-átroðningur.
 - c) Ekki reynist unnt að ná tilætluðum afköstum í flugtaki eða frumklifri.
 - d) Hættulega lítið eldsneyti eða ekki reynist unnt að flytja eldsneyti milli tanka eða nota allt nýtanlegt eldsneyti.
 - e) Loftfarið verður stjórnlaust (þ.m.t. að hluta til eða alveg í tiltekinn tíma), án tillits til ástæðu.
 - f) Atvik sem verða nálægt eða yfir ákvörðunarhraða V1 sem stafa af hættulegum eða mögulega hættulegum aðstæðum eða hefðu getað skapað þær (t.d. ef hætt er við flugtak, stél rekið niður, bilun verður í hreyfli o.s.frv.).
 - g) Hætt við landingu og það skapar hættuástand eða kann að leiða til þess.
 - h) Óviljandi, umtalsvert frávik frá flughraða, áætlaðri stefnu eða hæð (yfir 300 fetum), án tillits til ástæðu.
 - i) Lækkun flugs niður fyrir ákvörðunarhæð/flughæð eða lágmarkslækkunarhæð/flughæð án þess að nauðsynleg kennileiti sjáist.
 - j) Missir stöðuskyns miðað við raunverulega stöðu loftfars eða stöðu annars loftfars.
 - k) Samband rofnar á milli flugliða (CRM) eða milli flugliða og annarra aðila sem hlut eiga að máli (þjónustuliða, flugumferðarstjórnar (ATC), flugvirkja).
 - l) Harkaleg landing, landing sem krefst „skoðunar á loftfari eftir harkalega landingu“.

- m) Farið er yfir leyfileg mörk varðandi jafnvægi eldsneytis.
 - n) Rangt stilltur kóði á kögunarsvartarsjá (SSR) eða röng hæðarmælistilling.
 - o) Röng forritun á eða röng skráning inn í siglingabúnað eða búnað fyrir útreikning á afkastagetu, eða notkun rangra gagna.
 - p) Röng móttaka eða túlkun skilaboða um talstöð.
 - q) Ólag eða galli í eldsneytiskerfi sem hefur áhrif á upptöku og/eða dreifingu eldsneytis.
 - r) Loftfari er óvart ekið út fyrir yfirborð með bundnu slitlagi.
 - s) Árekstur tveggja loftfara eða árekstur loftfars við ökutæki eða annan hlut á jörðu niðri.
 - t) Óviljandi og/eða röng starfræksla stjórnækja.
 - u) Þegar ekki er hægt að setja loftfar í ákveðinn flugham fyrir viðeigandi stig flugs (t.d. varðandi landingabúnað, hjólahurðir, flapa, stýriskamba, raufunga o.s.frv.).
 - v) Hætta eða möguleg hætta sem stafar af því þegar viljandi er hermt eftir bilunaraðstæðum í kennslu-, eftirlits- eða þjálfunarskyni.
 - w) Óeðlilegur titringur.
 - x) Starfræksla aðalviðvörðunarkerfis sem tengist stjórn loftfarsins, t.d. viðvörðun um ham, ofris (stýrisstangarhrístari), of mikill flughraði o.s.frv., nema:
 1. áhöfnin staðfesti ótvírætt að viðvörðunin sé röng og að því tilskildu að ranga viðvörðunin hafi ekki í för með sér neina erfiðleika eða hættu vegna viðbragða áhafnarinnar við viðvörðuninni eða
 2. aðalviðvörðunarkerfið hafi verið starfrækt í þjálfunar- eða prófunarskyni.
 - y) Viðvörðun frá jarðvara- og landslagsgreiningarkerfi (GPWS/TAWS-kerfi) þegar:
 1. loftfarið lýgur nær jörðu en áætlað var eða gert hafði verið ráð fyrir eða
 2. vart verður við viðvörðunina við blindflugsskilyrði eða að næturlagi og staðfest hefur verið að hún orsakast af miklum hnighraða (viðvörðun 1) eða
 3. viðvörðunin stafar af því að ekki var valinn landingarbúnaður eða landingarflapar á réttum tímamarki í aðflugi (viðvörðun 4) eða
 4. einhverjir erfiðleikar eða hætta kemur upp eða gæti hafa komið upp vegna þess hvernig áhöfnin brást við „viðvörðuninni“, t.d. vegna þess að aðskilnaður frá annarri umferð skertist hugsanlega. Þetta gæti falið í sér hvaða tegund af viðvörðun sem er, þ.e. raunverulega, óþarfa eða falska viðvörðun.
 - z) GPWS/TAWS-tilkynning um aðgát þegar vandamál eða hætta skapast eða gæti hafa skapast vegna viðbragða áhafnarinnar við aðgátinni.
 - aa) Árekstrarvarakerfi.
 - bb) Flugatvik sem orsakast af þotustrók eða skrúfuröst sem veldur umtalsverðum skaða eða alvarlegum áverkum.
- ii) **Neyðarástand (Emergencies).**
- a) Bruni, sprenging, reykur eða eittraðar eða skaðlegar lofttegundir jafnvel þótt tekist hafi að slökkva eldinn.
 - b) Óstaðlaðar verklagsreglur sem flugliðar eða þjónustuliðar fylgja til að ráða við neyðarástand:
 1. verklagsreglur eru til en þeim er ekki fylgt,
 2. verklagsreglur eru ekki til,
 3. verklagsreglur eru til en þær eru ófullnægjandi eða óviðeigandi,
 4. verklagsreglur eru rangar,
 5. rangar verklagsreglur eru notaðar.
 - c) Ófullnægjandi verklagsreglur sem eru samdar til að nota þegar neyðarástand skapast, þ.m.t. þegar þær eru notaðar í viðhalds-, þjálfunar- eða prófunarskyni.

- d) Atburður sem hefur í för með sér neyðarrýmingu.
- e) Þrýstingsfall.
- f) Notkun neyðarbúnaðar eða neyðarráðstafanir sem mælt er fyrir um að skuli gripið til í því skyni að ráða við tiltekna aðstæður.
- g) Atburður sem veldur því að sent er út neyðarkall („Mayday“) eða áriðandi öryggiskall („Panne“).
- h) Bilun í neyðarkerfi eða -búnaði, þ.m.t. allir útgangar og ljós, einnig þegar kerfið eða búnaðurinn er notaður í viðhalds-, þjálfunar- eða prófunarskyni.
- i) Atburðir sem krefjast þess að flugverjar noti súrefni í neyðartilvikum.

iii) **Áhöfn verður óstarfhæf (Crew incapacitation).**

- a) Óstarfhæfni flugliða, þ.m.t. fyrir brottför ef talið er að það hefði getað leitt til óstarfhæfni eftir flugtak.
- b) Óstarfhæfni einhvers þjónustuliða sem gerir hann ófæran um að sinna mikilvægum skyldustörfum í neyðartilvikum.

iv) **Áverki (Injury).**

Atvik sem hafa eða gætu hafa valdið umtalsverðum áverkum á farþegum eða áhöfninni en sem ekki er talið þurfa að tilkynna sem slys.

v) **Veður (Meteorology).**

- a) Elding sem veldur tjóni á loftfarinu eða því að mikilvæg þjónusta tapast eða raskast.
- b) Hagléi sem veldur tjóni á loftfarinu eða því að mikilvæg þjónusta tapast eða raskast.
- c) Flugatvik í mikilli ókyrrð, þegar þeir sem eru um borð í loftfarinu verða fyrir áverkum eða þegar talið er nauðsynlegt að skoða loftfar eftir slíkt flug.
- d) Skyndileg vindhvörf.
- e) Ísing sem veldur því að erfitt reynist að stjórna loftfarinu, það verður fyrir tjóni eða mikilvæg þjónusta tapast eða raskast.

vi) **Flugvernd (Security).**

- a) Ólögmat afskipti af loftfarinu, þ.m.t. sprengihótun eða flugrán.
- b) Erfiðleikar við að hafa stjórn á ölvuðum, ofsafengnum eða óviðráðanlegum farþegum.
- c) Laumufarþegi finnst.

vii) **Önnur atvik (Other occurrences).**

- a) Tiltækin tegund atviks sem endurtekur sig í sífellu en væri ekki tilkynningarskyld eftir eitt skipti en hefur, vegna tíðni, mögulega í för með sér hættu.
- b) Árekstur við fugla sem veldur tjóni á loftfarinu eða því að mikilvæg þjónusta tapast eða raskast.
- c) Flugröst.
- d) Allar aðrar tegundir atvika sem eru taldar hafa stofnað loftfarinu í hættu eða gætu hafa stofnað því í hættu eða þeim sem eru um borð í því eða fólki á jörðu niðri.

B. TÆKNILEGAR HLIÐAR LOFTFARS**i) Burðarvirki (Structural).**

Ekki eru allar bilanir á burðarvirki tilkynningarskyldar. Krafist er verkfræðilegs álits til að ákvarða hvort bilunin sé nógu alvarleg til að vera tilkynningarskyld. Hafa má eftirfarandi dæmi til hliðsjónar:

- a) Tjón á mikilvægum burðarvirkisþætti (PSE) sem er ekki flokkaður sem tjónþolinn (þáttur með takmarkaðan endingartíma). Mikilvægir burðarvirkisþættir eru þeir sem bera að stærstum hluta álagið af völdum flugs, landingar og þrýstingsjöfnunar enda gæti bilun í þeim haft í för með sér stórfellda bilun í loftfarinu.
- b) Bilun eða tjón sem er yfir leyfilegu tjóni á mikilvægum burðarvirkisþætti sem hefur verið flokkaður sem tjónþolinn.
- c) Tjón eða bilun umfram leyfð mörk fyrir burðarvirki sem gæti valdið því að stífleiki burðarvirkisins minnkar að því marki að nauðsynleg frávik í slætti náist ekki eða farið er yfir mörkin sem eiga að tryggja að ekki sé hætta á öfugri virkni stýra.
- d) Tjón eða bilun á burðarvirkisþætti sem gæti valdið því að þungir hlutir losnuðu sem kynnu að valda áverkum á þeim sem eru um borð í loftfarinu.
- e) Tjón eða bilun á burðarvirkisþætti sem gæti valdið því að kerfin störfuðu ekki rétt. Sjá ii-lið hér á eftir.
- f) Hlutar loftfars tapast í flugi.

ii) Kerfi (Systems).

Lagt er til að eftirfarandi almenn viðmið gildi um öll kerfi:

- a) Bilun, umtalsvert ólag eða galli í kerfi, undirkerfi eða búnaðarsamstæðu þannig að ekki var hægt að nota staðlaðar verklausreglur, leiðbeiningar o.s.frv. á fullnægjandi hátt.
- b) Áhöfnin getur ekki stjórnað kerfinu, t.d.:
 1. óstýrð virkni,
 2. röng og/eða ófullnægjandi viðbrögð, þ.m.t. takmörkuð hreyfigeta eða stífleiki,
 3. stjórnlaus virkni,
 4. vélræn aftenging eða bilun.
- c) Bilun eða ólag í sérhæfðum aðgerðum kerfisins (eitt kerfi getur samþætt nokkrar aðgerðir).
- d) Truflun innan kerfis eða milli kerfa.
- e) Bilun eða ólag á varnarbúnaði eða neyðarkerfi sem tengist kerfinu.
- f) Aukageta kerfisins tapast.
- g) Öll atvik sem eiga sér stað vegna ófyrirséðrar virkni kerfisins.
- h) Að því er varðar tegundir loftfara með einu aðalkerfi, undirkerfi eða búnaði: bilun, umtalsvert ólag eða galli sem verður í aðalkerfi, undirkerfi eða búnaðarsamstæðu.
- i) Að því er varðar tegundir loftfara með mörg, ósamtengd aðalkerfi, undirkerfi eða búnaðarsamstæður: bilun, umtalsvert ólag eða galli í fleiri en einu aðalkerfi, undirkerfi eða búnaðarsamstæðu.
- j) Starfræksla aðalviðvörðunarkerfis, sem tengist loftfarskerfum eða -búnaði, nema áhöfnin staðfesti ótvírætt að viðvörðunin hafi verið fölsk, að því tilskildu að viðbrögð áhafnarinnar við fölsku viðvörðuninni hafi ekki valdið vandræðum eða hættu.
- k) Glussa-, eldsneytis- og olíuleki eða leki annarra vökva sem hefur í för með sér eldhættu eða mögulega, hættulega mengun í burðarvirki, kerfum eða búnaði loftfarsins eða fyrir þá sem eru um borð í loftfarinu.

- l) Ólag eða galli í viðvörunarkerfi þegar það getur orðið til þess að áhöfninni berist villandi viðvaranir.
- m) Bilun, ólag eða galli sem vart verður við á viðkvæmu stigi flugsins og skiptir máli varðandi starfrækslu kerfisins.
- n) Umtalsverður skortur á raunafköstum í samanburði við samþykkt afköst sem skapar hættuástand (með hliðsjón af nákvæmni í útreikningum á afköstum), þ.m.t. hemlun, eldsneytiseyðsla o.s.frv.
- o) Ósamhverfa stýrakerfa, t.d. flapa, stýriskamba, lyftispilla o.s.frv.

Í viðbæti við þennan viðauka er skrá yfir atvik sem eru tilkynningarskyld þegar þessi almennu viðmið eru notuð fyrir sérstök kerfi.

iii) **Knúningsafl (þ.m.t. hreyflar, loftskráfur og þyrilkerfi) og aukaafsstöðvar (APU) (Propulsion (including engines, propellers and rotor systems) and auxiliary power units (APUs)).**

- a) Þegar slokknar á hreyfli, hreyfill er stöðvaður eða gangtruflanir verða í honum.
- b) Yfirhraði eða þegar ekki er hægt að stjórna hraða háhraðasnúningsíhlutar (t.d. aukaafsstöðvar, loftræsítækis, lofthringrásartækis, lofthverfihreyfils, loftskráfu eða þyrils).
- c) Bilun eða gangtruflanir í einhverjum hluta hreyfilsins eða fullbúnum hreyfli sem hefur í för með sér eitt eða fleiri eftirfarandi flugatvika:
 1. íhlutir og brak losna,
 2. óviðráðanlegur eldur fyrir utan eða inni eða heitar lofttegundir sleppa út,
 3. knýr í aðra átt en samkvæmt stjórn flugmanns,
 4. knývendikerfi sem starfar ekki eða starfar óvart,
 5. ekki er hægt að hafa stjórn á hreyfilkrafti, kný eða sn./mín,
 6. bilun í hreyfilfestingum,
 7. allsherjarbilun eða bilun að hluta til sem verður í stórum hluta fullbúins hreyfils,
 8. þéttur, sýnilegur reykur eða samsöfnun eiturefna í nægilegu magni til að gera áhöfn og farþega óstarfhæfa,
 9. ekki er unnt að beita eðlilegum verklagsreglum við að stöðva hreyfil,
 10. ekki er hægt að endurræsa starfhæfan hreyfil.
- d) Óstýrð virkni sem orsakar kný-/afltap, breytingu eða flökt sem er skilgreint sem stjórnleysi á kný eða afli:
 1. þegar um er að ræða eins hreyfils loftfar eða
 2. þegar svörun er of mikil miðað við stjórnbeitingu eða
 3. þegar þetta gæti haft áhrif á fleiri en einn hreyfil í fjölhreyflaloftfari, einkum þegar um er að ræða tveggja hreyfla loftfar eða
 4. þegar um er að ræða fjölhreyflaloftfar þar sem notuð er sama eða svipuð hreyfiltegund og þar sem atburðurinn er talinn hættulegur eða tvísýnn.
- e) Galli í hluta sem hefur takmarkaðan endingartíma og er skipt út áður en endingartími hans er liðinn.
- f) Gallar af sameiginlegum uppruna sem gætu haft í för með sér svo tíðar hreyfilstöðvanir í flugi að það gæti valdið stöðvun fleiri en eins hreyfils í sama fluginu.
- g) Hreyfildakmarkari eða stjórnbúnaður sem starfar ekki rétt þegar krafist er eða starfar óvart.
- h) Farið er yfir starfrækslumörk hreyfils.
- i) Aðskotahlutur veldur skemmdum.

Loftskráfur og aflskipting.

- j) Bilun eða gangtruflanir í einhverjum hluta hreyfils eða fullbúnum hreyfli sem veldur einu eða fleiri eftirfarandi:
1. yfirhraða loftskráfu,
 2. myndun of mikils viðnáms,
 3. kný í aðra átt en samkvæmt stjórn flugmanns,
 4. því að loftskráfan eða einhver annar meginhluti loftskráfunnar losnar,
 5. bilun sem leiðir til of mikils ójafnvægis,
 6. óviljandi hreyfingu loftskráfublaða niður fyrir uppgefið lágmark fyrir finan skurð í flugi,
 7. því að ekki reynist unnt að nauðbeita skráfunni,
 8. því að ekki reynist unnt að breyta skurði skráfunnar,
 9. óstýrðri breytingu á skurði í flugi,
 10. snúningsátaki eða hraðasveiflum sem ekki er unnt að stjórna,
 11. því að lágorkuhlutar losna.

Þyrlar og aflskipting.

- k) Tjón eða galli á girkassa aðalþyrilsins og festingum hans sem kann að leiða til þess að þyrileiningin skiljist frá í flugi og/eða að ólag verði í þyrilstýringunni.
- l) Tjón á stélþyrli, aflskiptingu og sambærilegum kerfum.

Aukaafsstöðvar.

- m) Aukaafsstöð (APU), sem þarf að vera tiltæk af ástæðum er varða starfrækslu, t.d. að því er varðar fjarflug og lista yfir lágmarksbúnað loftfars (MEL), er stöðvuð eða bilar.
- n) Ekki reynist unnt að stöðva aukaafsstöðina.
- o) Yfirhraði.
- p) Ekki reynist unnt að ræsa aukaafsstöðina þegar hennar er þörf af ástæðum er varða starfrækslu.

iv) **Mannlegir þættir (Human factors).**

Flugatvik þar sem eiginleiki eða ófullnægjandi eiginleiki í hönnun loftfars hefði getað leitt til rangrar notkunar sem hefði síðan getað haft hættuleg eða hörmuleg áhrif.

v) **Önnur atvik (Other occurrences).**

- a) Flugatvik þar sem eiginleiki eða ófullnægjandi eiginleiki í hönnun loftfars hefði getað leitt til rangrar notkunar sem hefði síðan getað haft hættuleg eða hörmuleg áhrif.
- b) Atvik sem er yfirleitt ekki talið vera tilkynningaskyld (t.d. að því er varðar innréttingar og búnað í farþegarými og vatnskerfi) en þar sem aðstæður höfðu í för með sér hættu fyrir loftfarið eða þá sem voru um borð í því.
- c) Eldur, sprenging, reykur eða eitradar eða skaðlegar lofttegundir.
- d) Aðrir atburðir sem gætu stofnað loftfarinu í hættu eða haft áhrif á öryggi þeirra sem eru um borð í því eða fólks eða eigna í nánd við loftfarið eða á jörðu niðri.
- e) Bilun eða galli í hátalarakerfi sem leiðir til þess að það verður óstarfhæft eða ekkert heyrast í því.
- f) Skortur á stjórn frá sæti flugmanns í flugi.

C. VIÐHALD OG VIÐGERÐ LOFTFARA

- i) Röng samsetning hluta eða íhluta loftfarsins sem kemur í ljós við skoðun eða prófun sem ekki er gert ráð fyrir í þessum tilgangi.
- ii) Leki af heitu aftöppunarlofti sem stafar af tjóni á burðarvirki.
- iii) Galli í hluta, sem hefur takmarkaðan endingartíma, sem verður til þess að honum er skipt út áður en endingartíminn er liðinn.
- iv) Tjón eða skemmd (t.d. brot, sprungur, tæring, laglosun, losnun o.s.frv.) af hvaða ástæðu sem er (t.d. sláttur, skortur á stífleika eða bilun á burðarvirki) á:
 - a) burðarvirki eða mikilvægum burðarvirkisþáttum (eins og skilgreint er í handbók framleiðanda fyrir viðgerðir) þar sem slíkt tjón eða skemmdir eru yfir leyfilegum mörkum sem eru tilgreind í handbók um viðgerðir og þar sem krafist er að gert sé við viðkomandi þætti eða þeim skipt út að hluta til eða alveg,
 - b) annars stigs burðarvirki sem hefur af þeim sökum stofnað eða gæti hafa stofnað loftfarinu í hættu,
 - c) hreyflinum, loftskrúfunni eða þyrilknúna þyrilkerfinu.
- v) **Bilun, ólag eða galli í kerfi eða búnaði eða tjón eða skemmd á kerfinu eða búnaðinum, sem kom í ljós vegna þess að gætt var samræmis við lofthæfitylskipun eða önnur lögboðin fyrirmæli sem gefin eru út af eftirlitsyfirvaldi, þegar:**
 - a) bilunin er greind í fyrsta sinn af tilkynningastofnun sem hefur eftirlit með því að samræmis sé gætt,
 - b) við síðara eftirlit kemur í ljós að farið er yfir tilskilin mörk sem eru tilgreind í fyrir-mælunum og/eða ekki hafa verið birtar verklagsreglur um viðgerð og lagfæringar.
- vi) Bilun í neyðarkerfi eða -búnaði, þ.m.t. allir útgangar og ljós, einnig þegar kerfið eða búnaðurinn er notaður í viðhalds-, þjálfunar- eða prófunarskyni.
- vii) Ekki er farið að viðhaldsreglum eða veruleg mistök við að fylgja þeim.
- viii) Framleiðsluvörur, hlutar, búnaður og efni af óþekktum eða grunsamlegum uppruna.
- ix) Misvísandi, röng eða ófullnægjandi viðhaldsgögn eða -reglur sem gætu haft í för með sér viðhaldsmistök.
- x) **Bilun, ólag eða galli í búnaði á jörðu niðri sem er notaður til að prófa eða hafa eftirlit með loftfarskerfum og -búnaði þegar tilskilin, reglubundin skoðun og prófun sýnir ekki með óyggjandi hætti hvert vandamálið er og þetta skapar hættuástand.**

D. FLUGLEIÐSÖGUPJÓNUSTA, -AÐSTAÐA OG ÞJÓNUSTA Á JÖRÐU NIÐRI

- i) **Flugleiðsöguþjónusta (ANS) (Air navigation services (ANS)).**
Sjá II. viðauka, skrá yfir tilkynningarskyld atvik sem tengjast flugleiðsöguþjónustu.
- ii) **Flugvöllur og flugvallarvirki (Aerodrome and aerodrome facilities).**
 - a) Umtalsverður leki við áfyllingu eldsneytis.
 - b) Ekki er sett á rétt magn eldisneytis en líklegt er að það hafi umtalsverð áhrif á þol, afkastagetu og jafnvægi loftfars og styrkleika burðarvirkis.
- iii) **Meðhöndlun farþega, farangurs og farms (Handling of passengers, baggage and cargo).**
 - a) Umtalsverð mengun á burðarvirki loftfars, kerfum og búnaði sem stafar af flutningi farangurs eða farms.

- b) Röng niðurskipan farþega og hleðsla farangurs eða farms sem líklegt er að hafi umtalsverð áhrif á þyngd og/eða jafnvægi loftfars.
 - c) Rangur frágangur farangurs og farms (þ.m.t. handfarangurs) sem líklegt er að geti á einhvern hátt stofnað loftfarinu, búnaði þess eða þeim sem eru um borð í hættu eða torveldað neyðarrýmingu.
 - d) Ófullnægjandi frágangur farmgáma eða annarra stórra farmhluta.
 - e) Flutningur eða tilraun til flutnings á hættulegum farmi sem brýtur í bága við gildandi reglur, þ.m.t. rangar merkingar og pökkun hættulegs farms.
- iv) **Afgreiðsla og þjónusta loftfars (Aircraft ground handling and servicing).**
- a) Bilun, ólag eða galli í búnaði á jörðu niðri sem er notaður til að prófa eða hafa eftirlit með loftfarskerfum og -búnaði þegar tilskilin, reglubundin skoðun og prófun sýnir ekki með óyggjandi hætti hvert vandamálið er og þetta skapar hættuástand.
 - b) Skortur á samræmi eða veruleg mistök þegar fylgja á samræmi við verklagsreglur um viðhald/þjónustu.
 - c) Áfylling með eldsneyti eða öðrum mikilvægum vökvum (þ.m.t. súrefni og drykkjarhæfu vatni) sem eru mengaðir eða af rangri tegund.

Viðbætur við II. viðauka.

Í eftirfarandi liðum eru dæmi um atvik sem eru tilkynningarskyld þegar almenn viðmið eru notuð fyrir sérstök kerfi sem eru talin upp í ii-lið B. liðar í I. viðauka.

1. **Loftjöfnun (Air conditioning)/loftræsting (Ventilation).**
 - a) alvarleg bilun í rafeindakælibúnaði loftfars,
 - b) þrýstingsfall.
2. **Sjálfstýrikerfi (Autoflight system).**
 - a) bilun í sjálfstýrikerfinu þannig að það nær ekki tilætluðum árangri þegar það er tengt,
 - b) verulegir erfiðleikar sem áhöfnin tilkynnir að því er varðar stjórn loftfarsins sem tengist starfsemi sjálfstýrikerfisins,
 - c) bilun í búnaði sem aftengir sjálfstýrikerfið,
 - d) óstýrð breyting á sjálfstýringarham.
3. **Fjarskipti (Communications).**
 - a) bilun eða galli í hátalarakerfi sem leiðir til þess að það verður ónothæft eða ekkert heyrist í því,
 - b) algjört fjarskiptarof í flugi.
4. **Rafkerfi (Electrical system).**
 - a) bilun í einu rafdreifikerfi (riðstraumur/jafnstraumur),
 - b) algjört sambandsleysi við eða bilun í fleiri en einu raforkuvinnslukerfi,
 - c) bilun í vararaforkuvinnslukerfi (neyðaraforkuvinnslukerfi).
5. **Stjórnklefi/klefi/farmur (Cockpit/Cabin/Cargo).**
 - a) skortur á stjórn loftfars frá sæti flugmanns í flugi,
 - b) bilun í neyðarkerfi eða -búnaði, þ.m.t. merkjakerfi fyrir neyðarrýmingu, allir útgangar, neyðarlýsing o.s.frv.,

- c) bilun í festibúnaði fyrir vöruhleðslukerfi.
6. **Brunavarnarkerfi (Fire protection system).**
- brunaviðvaranir, að því tilskildu að ekki sé staðfest um leið að þær séu falskar,
 - bilun eða galli í brunavarnar- og eld-/reykskynjunarkerfi sem gæti lamað eða minnkað virkni brunavarnar- og eldskynjunarkerfisins,
 - engin viðvörun um raunverulegan eld eða reyk.
7. **Stýrakerfi (Flight controls).**
- ósamhverfa flapa, stýriskamba, lyftispilla o.s.frv.,
 - takmörkuð hreyfigeta, stífleiki eða léleg eða sein viðbrögð að því er varðar starfrækslu aðalstýrakerfa eða tengdra stilliblakna og læsikerfa,
 - stýrisfletir virka stjórnlaust,
 - yfirborðstítritur í stýrakerfi sem áhöfnin verður vör við,
 - aftenging vélræns stýrakerfis eða bilun í því,
 - umtalsverð truflun á eðlilegri stjórn loftfars eða minnkuð flughæfni.
8. **Eldsneytiskerfi (Fuel system).**
- ólag í kerfi sem tilgreinir eldsneytismagn þannig að kerfið verður óstarfhæft eða tilgreinir rangt eldsneytismagn um borð,
 - eldsneytisleiki sem leiðir til mikils tjóns, brunahættu eða umtalsverðrar mengunar,
 - ólag eða galli í kerfi sem snögglosar eldsneyti sem leiðir til losunar fyrir slysi á umtalsverðu magni eldsneytis, brunahættu, hættulegrar mengunar á búnaði loftfars eða að ekki reynist unnt að snögglosa eldsneyti,
 - ólag eða galli í eldsneytiskerfi sem hefur mikilvæg áhrif á upptöku og/eða dreifingu eldsneytis,
 - ekki reynist unnt að flytja eldsneyti milli tanka eða nota allt nýtanlegt eldsneyti.
9. **Vökvaþrýstikerfi (Hydraulics).**
- bilun í einu vökvaþrýstikerfi (einungis fjarflug),
 - bilun í frátengikerfi,
 - bilun í fleiri en einu vökvaþrýstikerfi,
 - bilun í aukavökvaþrýstikerfi,
 - ástreymishverfill fer óvart niður.
10. **Ísgreining/varnarbúnaður (Ice detection/protection system).**
- bilun í ísvarnar-/afísunarkerfi, sem hefur ekki greinst, eða minnkuð afköst þess,
 - bilun í fleiri en einu hitakerfi nema,
 - ekki reynist unnt að fá fram samhverfa afísun vængjanna,
 - óeðlileg íssöfnun sem hefur umtalsverð áhrif á afköst eða stjórnunareiginleika loftfarsins,
 - umtalsverð skerðing á sjónsviði áhafnar.
11. **Vísi-/viðvörunar-/skráningarbúnaður (Indicating/warning/recording system).**
- ólag eða galli í vísikerfi þegar hættan á mjög villandi vísunum kann að hafa í för með sér að áhöfnin framkvæmi óviðeigandi aðgerð að því er varðar mikilvægt kerfi,
 - bilun í rauðu viðvörunarljósi kerfis,

- c) að því er varðar skjáklefa: sambandsleysi við eða ólag í fleiri en einni skjáeiningu eða tölvu sem er notuð fyrir vísi- og viðvörunaraðgerð.
12. **Lendingarbúnaður/hemlar/hjólbarðar (Landing gear system/brakes/tyres).**
- a) eldur í hemlum,
 - b) verulega minnkuð hemlaafköst,
 - c) ósamhverf hemlun sem leiðir til verulegs frávíks frá slóð,
 - d) bilun í búnaði sem stjórnar frjálsum falli landingarbúnaðar (þ.m.t. í áætluðum prófunum),
 - e) óæskileg framlenging/samdráttur landingarbúnaðar eða hjólahurða,
 - f) margir hjólbarðar springa.
13. **Leiðsögukerfi (þ.m.t. kerfi fyrir nákvæmnisaðflug) og loftgagnakerfi (Navigation systems (including precision approach systems) and air data systems).**
- a) allsherjarbilun eða margþættar bilanir í flugleiðsögubúnaði,
 - b) allsherjarbilun eða margþættar bilanir í loftgagnabúnaði,
 - c) verulega villandi vísanir,
 - d) verulegar flugleiðsöguskekkjur vegna rangra gagna eða villukóða í gagnagrunni,
 - e) óvænt frávik frá lóðréttri eða láréttri flugslóð sem orsakast ekki af inngrípi flugmanns,
 - f) vandamál vegna flugleiðsöguvirkja sem orsaka verulegar skekkjur í flugleiðsögu sem tengjast ekki því þegar skipt er úr tregðuleiðsögu yfir í flugvitaleiðsögu.
14. **Súrefni fyrir loftfar undir þrýstingi (Oxygen for pressurised aircraft).**
- a) súrefnisleki í stjórnklefanum,
 - b) súrefnisleki hjá fjölmörgum farþegum (meira en 10%), þ.m.t. þegar það kemur í ljós í tengslum við viðhald, þjálfun eða prófun.
15. **Kerfi fyrir afhleypiloft (Bleed air system).**
- a) leki af heitu afhleypilofti sem stafar af brunaviðvörun eða tjóni á burðarvirki,
 - b) allt afhleypiloftið lekur út,
 - c) bilun í lekaskynjunarkerfi fyrir afhleypiloft.

III. VIÐAUKI

Skrá yfir tilkynningarskyld atvik sem tengjast flugleiðsöguþjónustu.

1. athugasemd: Jafnvel þótt flest tilkynningarskyld atvik séu talin upp í þessum viðauka er sú upptalning þó ekki tæmandi. Einnig skal tilkynna öll önnur atvik sem þeir sem hlut eiga að máli telja samrýmast viðmiðunum.
2. athugasemd: Í þessum viðauka er ekki fjallað um slys og alvarleg flugatvik. Slys ber einnig að skrá í gagnagrunninn, sem um getur í 2. mgr. 5. gr., auk þess sem uppfylla þarf aðrar kröfur um tilkynningu slysa.
3. athugasemd: Í þessum viðauka er fjallað um atvik sem tengjast flugleiðsöguþjónustu (ANS) sem valda raunverulegri eða mögulegri hættu fyrir flugöryggi eða geta stofnað öryggi flugleiðsöguþjónustu í hættu.
4. athugasemd: Efni þessa viðauka kemur ekki í veg fyrir tilkynningu atvika, aðstæðna eða skilyrða sem gætu teft öryggi loftfarsins í tvísýnu ef þau endurtaka sig við

mismunandi en sennilegar aðstæður eða ef þau eru látin viðgangast án þess að nokkuð sé aðhafst.

- i) **Flugatvik þar sem hættu er á árekstri (tekur til sérstakra aðstæðna þar sem loftfar er talið fljúga of nálægt öðru loftfari/jörðu/ökutæki/einstaklingi eða hlut):**
- brot á reglum um lágmarksaðskilnað,
 - ófullnægjandi aðskilnaður,
 - þegar næstum er flogið í jörð undir fullri stjórn (næstum CFIT),
 - brautarátroðningur þar sem grípa þurfti til aðgerða til að forðast árekstur.
- ii) **Hugsanlegur árekstur eða hættu á árekstri (tekur til sérstakra aðstæðna þar sem möguleiki er á slysi eða hættu á árekstri ef annað loftfar er í grenndinni):**
- brautarátroðningur þar sem ekki þurfti að grípa til aðgerða til að forðast árekstur,
 - farið er út fyrir flugbraut,
 - frávik loftfars frá flugheimild,
 - frávik loftfars frá gildandi reglum yfirstjórnar flugumferðar (ATM),
 - frávik loftfars frá gildandi, birtum verklagsreglum yfirstjórnar flugumferðarþjónustu,
 - flogið inn í loftrými án heimildar,
 - frávik frá gildandi ákvæðum um að flytja og meðhöndla loftfarsbúnað sem tengist yfirstjórn flugumferðarþjónustu.
- iii) **Sérstök atvik sem tengjast yfirstjórn flugumferðarþjónustu (ATM) (taka til þeirra aðstæðna þar sem möguleikinn á að veita örugga flugumferðarþjónustu skerðist, þ.m.t. aðstæður þar sem öruggri starfrækslu loftfars hefur, af tilviljun, ekki verið teft í tvísýnu). Um er að ræða eftirfarandi atvik:**
- ekki reynist unnt að veita þjónustu sem tengist yfirstjórn flugumferðarþjónustu:
 - ekki reynist unnt að veita flugumferðarþjónustu,
 - ekki reynist unnt að veita þjónustu sem tengist stjórnun loftrýma,
 - ekki reynist unnt að veita þjónustu sem tengist flæðisstýringu flugumferðar,
 - bilun í fjarskiptabúnaði,
 - bilun í eftirlitsbúnaði,
 - bilun í gagnavinnslu- og dreifibúnaði,
 - bilun í flugleiðsögubúnaði,
 - kerfisöryggi yfirstjórnar flugumferðarþjónustu.

Viðbætur við III. viðauka.

Í eftirfarandi liðum eru dæmi um tilkynningarskyld atvik sem tengjast yfirstjórn flugumferðar og leiða af beitingu almennra viðmiða í iii-lið II. viðauka, um starfrækslu loftfars.

- Miðlun upplýsinga, sem eru að miklu leyti rangar, ófullnægjandi eða misvísandi, frá stjórnstöðvum eða úr gögnum á jörðu niðri, t.d. frá flugumferðarstjórn (ATC), þjónustu á vegum sjálfvirka sendakennslakerfísins (ATIS), veðurþjónustu, flugleiðsögugagnabanka, landabréfum, kortum, handbókum o.s.frv.
- Gefið er minna hindranabil en mælt er fyrir um.
- Röngum viðmiðunargögnum fyrir þrýsting (þ.e. stilling hæðarmæla) er miðlað.
- Röng sending, móttaka eða túlkun mikilvægra skilaboða þegar það skapar hættuástand.
- Brot á reglum um lágmarksaðskilnað.

6. Flogið inn í loftrými án heimildar.
7. Ólögleg fjarskiptasending.
8. Bilun í búnaði fyrir flugleiðsögubjónustu á jörðu niðri eða í gervihnattarbúnaði.
9. Alvarleg röskun á flugumferðarstjórn/yfirstjórn flugumferðar eða mikið tjón á flugvallar-grunnvirki.
10. Athafnasvæði flugvallar er teppt af loftfari, ökutækjum, dýrum eða aðskotahlutum sem skapar hættuástand eða kann að leiða til þess.
11. Rangar eða ónákvæmar merkingar á hindrunum eða hættum á athafnasvæði flugvallar sem skapar hættuástand.
12. Bilun í, verulegt ólag á eða skortur á flugvallarlýsingu.